

عکس: امجدی صالح

VAR کافی نیست!

بزرگ‌ترین مشکل داوری فوتبال ایران فقط نبود VAR نیست؛ بلکه نداشتن ستاره‌هایی در قامت داور است

برای بی‌بردن به فاجعه‌هایی که زیر پوست داوری فوتبال ایران اتفاق می‌افتد، کافی است به ماجراهای هفته هشتم لیگ برتر نگاه کنیم؛ هفته‌ای که اعتراض به عملکرد داورها در همه گوشه و کنارهای آن دیده می‌شد. روند مهم‌ترین مسابقه هفته بین استقلال و فولاد از یک جایی به بعد کاملا تحت تأثیر تصمیم‌های داور مسابقه قرار گرفت. عملکرد حاج‌ملک در ۲ صحنه بحث‌برانگیز، به ضرر تیم میزبان بود و به‌نظر می‌رسید اشتباه‌های بزرگی از سوی او رقم خورده است. بعد از این صحنه‌ها و اعتراض‌های متقابل، روند بازی دیگر هرگز به شرایط عادی‌اش نبرگشت. در مسابقه بین پیکان و آلمینیوم هم یک اتفاق باورنکردنی رخ داد. بعد از خطای گلر پیکان روی مهاجم آلمینیوم، توپ وارد دروازه شد اما داور در یک اقدام عجیب، اوتانژ ناداد و به جای گل اعلام کرد این توپ، برای اراکی‌ها پناالتی گرفت. این پناالتی هم از دست رفت تا تصمیم عجیب داور، عملاً یک گل را برای پیکان خریده باشد. در مسابقه بین ملوان و صنعت نفت نیز یک پناالتی واضح اعلام شد. این هفته تقریباً هیچ مسابقه‌ای نبود که ردپایی از اعتراض شدید به داورها در آن دیده نشود. جالب اینکه معاون حقوقی باشگاه استقلال برای سروسامان دادن به بحران داوری، پیشنهاد «شود» گذاشتن روی گوشی داورها را مطرح می‌کند. آیا واقعاً این راهکاری برای حل یک بحران بزرگ است؟ مسئله فوتبال ایران، سلامت داورها نیست. مسئله فوتبال ایران بر خلاف آنچه تصور می‌شود، تکنولوژی هم نیست. همه این مسائل مهم به‌نظر می‌رسند اما فوتبال ایران اساساً در شرایط فعلی، با نداشتن نیروی انسانی کافی در جایگاه داور روبه‌رو شده است. سطح داوری فوتبال ایران به‌مراتب از سطح خود لیگ برتر پایین‌تر به‌نظر می‌رسد و این ماجرا در درازمدت، یک چالش بسیار بزرگ برای این فوتبال ساخته است.

وجه اشتراک همه کنفرانس‌های خبری در فوتبال ایران، تأکید به نبود VAR و فاصله گرفتن لیگ برتر از فوتبال روز دنیا در این زمینه است. شکی نیست که لیگ بر ایران حالا بیشتر از همیشه به این فناوری نیاز دارد اما کمی سناهدانگانه است که تصور کنیم اضافه کردن چند دوربین به ورزشگاه و تماشای دوباره صحنه‌ها از سوی گروه داوری، همه مشکلات را از میان خواهند برد. آنچه لیگ برتر را به این سطح از اعتراض و احتجاج در زمینه داوری کشانده، عملکرد ضعیف و نامید کننده بسیاری از داورها بوده است. در همین ابتدای فصل، چند نفر از سرشناس‌ترین داوران لیگ برتر در تست آمادگی جسمانی رد شدند. چنین موضوعی در همه جای دنیا یک فاجعه بزرگ تلقی می‌شود اما در ایران به‌سادگی از کنار این مسئله گذشتند و فقط نام داورها را از فهرست قضاوت خارج کردند. کمیته داوران به خیال خودش این کار مشغول جوانگرای بود اما در عمل، داوری را به لبه پر تگاه هل می‌داد. داوران ایرانی این روزها اصلاً آماده به‌نظر نمی‌رسند و تصمیم‌های فاجعه‌بار زیادی می‌گیرند. شرایط روحی آنها نیز به‌دلیل انتقادهای گسترده اصلاً خوب نیست، فدراسیون هم نه در پرداخت دستمزد ده‌ها شرایط این داوران را در نظر می‌گیرد و نه حتی حاضر است امکانات لازم را برای آنها فراهم بیاورد. دستمزد داوران در فوتبال ایران آنقدر ناچیز است که قرار گرفتن در این موقعیت دیگر برای هیچ‌کس جذاب نیست. در نتیجه نسل‌های تازه‌تر علاقه‌ای به داور شدن ندارند و ترجیح می‌دهند در جایگاه دیگری به جز داوری را در فوتبال امتحان کنند. در شرایطی که روند آموزش داوری بر از ایراد است و فقدان داوران درجه یک در فوتبال ایران به شدت احساس می‌شود و علاوه بر این احساسات عمومی نیز در مورد داورها کمی منفی شده، VAR هم تنها چاره کار نخواهد بود. زمان بسیار زیادی طول می‌کشد تا فوتبال ایران به کمک داور ویدئویی عادت کند. شاید در جریان هر مسابقه، دقایقی بسازیم طولانی با بازیکنان صحنه‌ها سبزی شود؛ چراکه بازیکنان همه تیم‌ها و مربیان شان دائماً در حال اعتراض به عملکرد داور هستند. VAR می‌تواند ابزاری برای کاهش تصمیم‌های اشتباه باشد اما این فناوری هرگز به‌تنهایی بار مسئولیت را از روی دوش کمیته داوران بر نمی‌دارد. مجموعه‌ای از تصمیم‌های غلط در این کمیته، نتیجه‌های از تصمیم‌های اشتباه داوران در زمین فوتبال را رقم زده است.

در این سال‌های سخت برای داوری فوتبال ایران، علیرضا فغانی یک نقطه امیدواری بود؛ یک ستاره بزرگ که در سطح جهان درخشید و ثابت کرد که داوری می‌تواند یک مسئولیت برای عبور از همه مرزها و محدودیت‌ها باشد. با این حال، کمیته داوران با فهرست جدید، به‌سادگی از مهم‌ترین داشته‌اش نیز عبور کرد و شرایطی را به‌وجود آورد که فغانی دیگر رفتی برای قضاوت بازی‌های لیگ برتر نداشته باشد. این رخ‌وردها به مهم‌ترین سرمایه داوری ایران، چهره واقعی تصمیم‌سازان داوران را نشان می‌دهد؛ آنها که حتی ذره‌ای نگران کیفیت ناچیز قضاوت‌های لیگ برتر نیستند. خروجی تصمیم‌های این افراد، داینامیک فقط یأس و ناامیدی برای داوری فوتبال ایران بوده است.

ال کلاسیکونی که شکل نگرفت

نیازی به یادآوری نیست که بخش مهمی از جذابیت‌های این سالیان لیگ برتر به تقابل‌های پرسپولیس و سپاهان مربوط می‌شده است؛ مسابقه‌ای که بحق لقب ال کلاسیکوی فوتبال کشور را گرفته بود. اما مسابقه جمعه‌شب به کلی از این شمار خارج است. در سکوت ورزشگاه نقش جهان، علیرضا بیرانوند و پیام نیازمند هر کدام یکبار مجبور به نجات دروازه خود شدند و سپاهان روی ضربات شروع مجدد فرصت دیگری هم داشت که از دست داده؛ همین و همین. کیفیت پایین و حوادث ناچیز تقابل پرسپولیس و سپاهان، حتی صدای گراز شکر بازی را هم در آورد و تلاش‌های او برای ایجاد هیجان را به فنا داد، درست مثل رسانه‌هایی که منتظر بازتاب جذابیت‌های بازی بودند اما چیزی گیرشان نیامد. این بازی را از صفر تا صد باید از یاد برد.

صفر فولاد باک نشد

فولاد جواد نکتونام هم همچنان دفاع می‌کنند و فقط دفاع می‌کند و اگر فرصتی دست بدهد، با هم دفاع می‌کند؛ نمایش این تیم برابر استقلال، مثل همه بازی‌هایی بود که در این مدت از سر خوششان اهوازی برابر تیم‌های بزرگ دیده‌ایم. این مدل بازی فولاد که این بار با چاشنی خوش‌شانسی و عدم اعلام پناالتی استقلال به کسب تک امتیاز منجر شد، در حالی است که این تیم از پتانسیل لازم برای ارائه‌نمایشی بهتر و هجومی‌تر برخوردار است. اما انتقادات تأثیری در روند بازی تیم نکو ندارد. به هر حال با همین شیوه بازی، فولاد در کنار مس رفسنجان و ذوب‌آهن یکی از ۳ تیمی است که هنوز شکست نخورده. این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که آنها خیلی زود بازی با پرسپولیس، سپاهان، تراکتور و استقلال را از سر گذرانده‌اند. ۳ تیم بدون شکست لیگ برتر، شینگان ساوی هستند. از مجموع ۲۲ بازی این فصل فولاد، مس رفسنجان و ذوب‌آهن، ۱۸ مسابقه به تساوی انجامیده است!

انتقام‌هایی که گرفته نشد

در عالم تئوری و نظریه‌پردازی، این هفته بر بود از دوتل‌های انتقامی، اما تمام آنها بی‌ثمر باقی ماند. بعد از آن مدل جدایی وریا غفوری از استقلال، همه منتظر نخستین رویارویی او با تیم سابق بودند، اما این مواجهه چندان جنگی به دل نزد. غفوری ۶۳ دقیقه در زمین بود و جنبه انتقامی نمایش او به اظهاراتش در میکسزون علیه مصطفی آجورلو محدود شد. در این بازی مهدی شسیری را هم داشتیم که با سابقه حضور در پرسپولیس و سوژه شدن‌های همیشگی‌اش از سوی استقلالی‌ها زیر ذره‌بین بود، اما او هم در متن هیچ اتفاق مهمی قرار نگرفت. در اصفهان استعداد بیشتری برای رقم خوردن انتقام‌گیری‌های بزرگ وجود داشت که آن هم به جایی نرسید. رامین رضاییان در نخستین مواجهه با تیمی که او را نخواست، به ارسال یکی، دو ضربه ایستگاهی خطرناک بسنده کرد. شهریار مغاللو مقفود بود، گولسیانی و دانیال اسماعیلی‌فر کاری از پیش نبردند و سروش رفیعی هم خیلی دیر به میدان آمد.

هفته هشتم لیگ برتر می‌توانست خیلی جذاب‌تر باشد، اما خیلی از حوادث مورد انتظار رخ نداد

فرض کنید روی کاغذ ۲ بازی مهم مثل استقلال- فولاد و سپاهان- پرسپولیس دارید؛ در این شرایط قاعدتاً باید اتفاقات جذاب زیادی رخ بدهد و چیزهایی ببینیم که تا مدت‌ها در موردش بحث شده، اما چنین انتظاری محقق نشد. اسم هفته هشتم مسابقات لیگ برتر را باید هفته اتفاقات عملی نشده بگذاریم، هفته‌ای که شاید هیچ‌کس آن را به‌خاطر نخواهد سپرد.

عکس: انجم احمدی

همه اتفاقاتی که نیفتاد

هفته هشتم لیگ برتر می‌توانست خیلی جذاب‌تر باشد، اما خیلی از حوادث مورد انتظار رخ نداد

نگته بازی

این همه تماشا کردی، همین؟

ژوزه مورایس از روز اولی که به ایران آمد و هدایت سپاهان را بر عهده گرفت، روی پرسپولیس به‌عنوان یکی از مهم‌ترین رقبای تیمش حساب ویژه‌ای باز کرده بود؛ طوری که بسازی هفته اول فرم‌ها در خانه ذوب‌آهن را از نزدیک تماشا کرد و هفته دوم هم در رفتاری جالب‌تر بلافاصله بعد از بازی سپاهان برابر نساجی به تهران آمد تا مسابقه پرسپولیس با فولاد را در آزادی تماشا کند. آن زمان کلی هم از حرفه‌ای‌گری مورایس تجلیل شد که طبیعتاً هنوز در جای خودش محفوظ است، اما قاعدتاً باید ثمره این همه ریزبینی را در بازی مستقیم ۲ تیم می‌دیدیم که این اتفاق رخ نداد. نخستین بازی سپاهان - پرسپولیس با حضور مورایس به نمایشی کند و ملال‌آور تبدیل شد که بعید است حامیان مربی بر تعالی را هم راضی کرده باشد.

یک نفر را بگذارید تعقیبش کند

بازی استقلال و فولاد حاوی صحنه‌های مشکوک داوری بود که حساسی در مورد آنها بحث شده است. استقلالی‌ها مدعی‌اند ۳ تا ۴ پناالتی به سود آنها گرفته نشده، اما تا جایی که ما دیدیم برخی کارشناسان داوری تنها یک صحنه را که مربوط به تکل مدافع فولاد زیر پای رضامیرزایی می‌شد، پناالتی تشخیص داده‌اند. همین هم در حد استقلال‌ها را خشمگین کرده که سخنگوی این باشگاه خواهان شنود مکالمات تلفنی داور شده است! فرسید سمیعی گفته: «هن از ریاست محترم فدراسیون استدعا دارم از مقامات قضایی و حدود اختیارات دادستان استفاده و ورود کنند. چه اشکالی دارد تلفن داوران، بستگان شان و سیستم‌های کامپیوتری آنها شنود شود و بررسی دقیق صورت بگیرد؟» می‌خواهید یک نفر را بگذارند و بررسی‌ها را هم بکنند؟ اینطوری راضی می‌شوید؟

زنگ خطر

در مسابقات این هفته لیگ قطر الاهلی که هر دو مدافع میانی فیکس تیم ملی ایران یعنی شجاع خلیل‌زاده و محمدحسین کنعانی‌زادگان را در اختیار دارد، با گل برابر السد شکست خورد. هم شجاع و هم کنعانی در این بازی فیکس بودند و بغداد بونجاح موفق به ثبت هت‌تریک شد. این نتیجه در حالی رقم خورده که تیم‌های قطری در فصل جاری امکان استفاده از بازیکنان ملی‌پوش خود را ندارند و به همین دلیل السد برخلاف فصول گذشته نتایج بسیار ضعیفی گرفته است. برتری برابر الاهلی دومین پیروزی السد در ۷ هفته ابتدایی فصل بوده که تازه آنها را به رده نهم جدول ۱۲ تیمی لیگ ستارگان رسانده است. در چنین شرایطی حق بدهید که شکست پرگل تیم شجاع و کنعانی را نوعی زنگ خطر برای تیم ملی بدانیم.

سوژه روز

کمپ کارلوس!

فهرست تازه کارلوس کی‌روش می‌تواند عملاً ۱۷ صفحه به معنای پایان رؤیای رسیدن به قطر برای چند ستاره باشد. یکی از آنها محمدرضا اخبازی است که با وجود فرم خوب در تراکتور، جایی در فهرست گل‌های تیم ملی ندارد. فهرستی شلوغ و سرشار از ستاره که رقابت در آن بسیار دشوار خواهد بود. کی‌روش عملاً مهدی قایدی را نیز از تیم کنار گذاشته است. بازیکنی که این روزها در استقلال نیز اصلاً خوب بازی نمی‌کند. سروش رفیعی، سعید صادقی و رضا اسدی را نیز باید خارج از ماتریس ذهنی کی‌روش برای جام جهانی بدانیم. او بخش مهمی از انتخاب‌هایش را انجام داده و برای موقعیت‌های غیرمنتظره نیز نقشه‌هایی کشیده است.

عکس: انجم احمدی

هلندی مغوم

حال بد پرسپولیس، روی حال لوکادیا هم اثر گذاشته است

تراکتور و سپاهان نیز نتوانسته گل بزند تا روشن شود حال او هم مثل تیمش خوب نیست. لوکادیا در بازی با تراکتور روی یک حرکت انفرادی تیر دروازه حریف را لرزاند که اتفاق مهمی بود، اما در دقایق پایانی بازی مهدی تیرابی اجازه نداد او ضربه پناالتی به‌دست آمده برای پرسپولیس را بزند؛ اتفاقی که با گلایه و ناخشنودی خود این بازیکن همراه شد. شاید اگر لوکادیا آن پناالتی را می‌زد، پرسپولیس بازی با تراکتور را نمی‌یافت و خودمهاجم هلندی هم روحیه بهتری پیدا می‌کرد، اما این اتفاق رخ نداد. به‌نظر می‌رسد خراب شدن آن پناالتی روی خود تیرابی هم اثر منفی گذاشته است.

تفاوت سطح کیفی یورگن لوکادیا قبل و بعد از تعطیلات، درست به‌اندازه تفاوت حال خود پرسپولیس در این دو بازه زمانی است. سرخپوشان کاملاً قیراق و سر حال راهی قیفادی شدند و اتفاقاً در آن زمان هم ستاره اصلی این تیم یورگن لوکادیا بود. این بازیکن در آخرین مسابقه لیگی برابر نفت مسجدسلیمان هم فوق‌العاده عمل کرد؛ ۲ گل زد که یکی از آنها روی پناالتی کسب‌شده توسط خودش بود؛ البته باعث اخراج مدافع حریف در دقایق آغازین نیمه دوم شد که تأثیر بسیار زیادی هم روی نتیجه نهایی مسابقه داشت. با این حال لوکادیا که طی تعطیلات در ۲ بازی تدارکاتی موفق به گلزنی نشده بود، در ۲ بازی رسمی لیگی برابر

رتبه	تیم	برد	مساوی	باخت	گل-/+	تفاضل گل	امتیاز
۱	گل‌گهر	۸	۴	۳	۱۴-۷	۷	۱۵
۲	پرسپولیس	۸	۴	۳	۸-۳	۵	۱۵
۳	استقلال	۸	۴	۳	۱۰-۶	۴	۱۵
۴	سپاهان	۸	۳	۴	۹-۶	۳	۱۳
۵	مس رفسنجان	۸	۲	۶	۵-۳	۲	۱۲
۶	فولاد	۷	۲	۵	۵-۳	۲	۱۱
۷	تراکتور	۸	۳	۴	۸-۷	۱	۱۱
۸	نساجی	۸	۲	۴	۱۱-۸	۳	۱۰
۹	ذوب‌آهن	۸	۱	۷	۴-۳	۱	۱۰
۱۰	آلمینیوم	۸	۳	۳	۳-۴	-۲	۹
۱۱	پیکان	۸	۳	۳	۳-۶	-۳	۹
۱۲	هودادر	۸	۲	۴	۶-۹	-۳	۸
۱۳	نفت مسجد سلیمان	۸	۲	۴	۸-۱۷	-۹	۸
۱۴	مس کرمان	۱	۳	۴	۷-۹	-۲	۶
۱۵	ملوان	۷	۲	۴	۶-۱۰	-۴	۵
۱۶	صنعت نفت	۸	۲	۵	۴-۹	-۵	۵

لیگ برتر ایران (جام‌خلیج فارس)